

ביתנו
 עלון קבוץ העוגן
 גיורא בלזי - בן-דודו של אריה ב. - פנה ונתקבל בשיחת הקיבוץ כאורח, במגמה להקלט אצלנו. בן 30, עלה ארצה מברזיל והיה תקופה מסויימת בברור-חייל. נכנס לעבודה ברפת לשביעת רצונם של הרפתנים. גיורא הספיק להתרשם מהקיבוץ לטובה והגורמים הנוגעים בדבר עושים כמיטב יכולתם להדריכו לקליטתו.

xxx
 המחלקה הפרסונלית של הקיבוץ הארצי פנתה אלינו לשחרר את שרגא וייל כפעיל שלם ב"מורשת", מפעל ההנצחה של הקבה"א. שרגא הסכים לשיחת הקיבוץ אשרה זאת.

xxx
 זאב גרטלר חוזר מפעילותו בקיבוץ הארצי במשך תקופה של שלוש וחצי שנים.

xxx
 אחרי מסע ומתן ארוך ומיגע בקשר לפעיל בוסף ב"משקי עמק חפר", סוכם סוף-סוף על דעת כל הגורמים שחיים זכאי ישוחרר לתפקיד זה. שיחת הקיבוץ אשרה זאת, באשר לתנאי העבודה של חיים, הנובעים ממגבלות בריאותיות, התחייבה ההנהלה לקיימם, ולא, רשאי חיים ז. לחזור מפעילותו זו על דעת הקיבוץ.

xxx
 הנהלת בית החרושת הציעה לשיחת הקיבוץ לבחור בפוטי כמשווק במקום שמעון א. פוטי אמנם התנגד לכך אך אחרי החלטת השיחה קבל את הדין.

xxx
שברי של החלטה:

שיחת הקבוץ קבלה את הצעת ועדת החברים ובטלה את ההחלטה שנתקבלה אצלנו לפני כמה שנים האומרת, כי חבר חדש הבא לקיבוץ, זכאי להכנס לפי תורו לשכון, רק אחרי 3 שנים היותו בקיבוץ. החלטה זו נבעה בשעתה מהמצוקה הרבה שהיתה שוררת בשיכוננים. כעת, לאחר שהגענו למצב משביע רצון של שיכוני החברים, פג טעמה של החלטה זו. היום, לאחר ביטול ההחלטה הקודמת מציג חבר את זכויותיו לשכון (אם יש לו כאלה, לפי עברו) מיד עם בואו לקיבוץ.

xxx
 קיבוץ שער-הגדול פנה אלינו בבקשה, שנמסור להם את בתי הבנים שלנו במוסד, בתקופת החופש הגדול, פעמיים למחזור של 10 ימים, עבור 70 מילדיהם בכל מחזור. את כל יתר הסידורים הכרוכים בשהותם שם, הם ביקשו מקיבוץ מעברות עליהם לסיים את המפעל הזה עד ל-10 באוגוסט מען יספיקו הם לתקן נזקים במידה שיגרמו על ידם. המזכירות, לאחר התייעצות עם עובדי המוסד, החליטה להענות לבקשתם זו בחיוב.

אחרי בירורים וערעורים נבחר סוף סוף גיטה לסדרן העבודה והתחיל כבר בפעולה. לסדרנית העבודה נבחרה דבורה פלג לאחר שהתברר כי ציפי ל. לא תוכל למלא את התפקיד בתקופה הקרובה. בזה נשלמה ועדת העבודה ולאחר שהיא בשלמותה בגשה להתמודד עם בעיות הסידור היום-יומי, הביאה הועדה להחלטת שיחת הקיבוץ את ההצעות הבאות:

1. כל חבר יתן פעם הששה שבועות תורנות של שעתיים בחדר האוכל בשעות הערב. שעות התורנות הן על חשבון סידור העבודה. (החברות פטורות מתורנות זאת).

הצעה זאת של ועדת העבודה נתקבלה.

2. הועדה הציעה שכל חבר (שוב מדובר בחברים בלבד) יעבוד במשך שבוע ימים בשטיפת הכלים במטבח. תורנות זו תונהג לתקופה של כמה חדשים עד לאשר תופעל במטבח המכונה להדחת הכלים וירוח לנו בשטח זה. כוונת סידור העבודה לא לותר לאף חבר ולא לפטרו מתורנות זאת. סידור זה יכביד אמנם על ענפים אך אין מנוס ממנו.

אחרי ויכוח הצביעו רוב החברים על הצעת הועדה וההצעה נתקבלה.

3. ועדת העבודה הציעה להקטין את מספר שומרי הלילה מ-4 עד 3. הצעה זו נדחתה מתוך חשש שהביעו חברים רבים כי הגבלת מספר השומרים תפגע כן בשמירה על המשק וכן בשמירה על בתי הילדים.

מסר שמואל א.

החודש הזה לנו - הוא חודש הפיחות, אשר ללא ספק יירשם בתולדות המשק והמפעל כנקודת מפנה, אם אך תתגשמה מטרותיה של המדיניות הכלכלית החדשה. נקודה זו מוטלת בספק כבר עם ראשית הבצוע, לאור התפתחות אינפלציונית צפויה, אשר מנסים עתה בכל מיני אמצעים למנוע או לדחות לפחות. אך בינתיים פוגעת מדיניות זו בנו בכל החזיתות. מעל שני שלישי מחמרי הגלם שלנו מיובא מן החוץ והשער החדש של המטבע-זר מייקר את רכישתם בשיעורים שונים שבין מינימום 20% ועד 80% התייקרות ישירה. נוסף לכך מתייקרים ועולים מחירי השרותים והוצאות הניצור למיניהם, הניצור והחזקתו וכן כל שאר מרכיבי המחיר וגורמיו.

מצב דברים זה מחייב לכאורה העלאה דרסטית של מחירי מוצרינו בשיעורים שונים שבין 15% ועד 30% בהתאם למשקל הגורמים השונים "המרכיבים" את המחיר ומידת התייקרותם. אך כנגד העלאה זאת יש כמה וכמה גורמים המונעים מאתנו ללכת בדרך זו.

ראשית, מדיניות הממשלה ביחס למלאי. על מנת להשתחרר מהחובה לשלם הפרש השערים על חמרי הגלם הנמצאים במלאי, התחייבה התעשייה לשמור על המחירים לתקופת מעבר, אך היוצא מזה הוא, כי אנו נאלצים לבזוז את מלאי הגלמים במחירים, בהם לא נוכל שוב לרכוש שנית ומכאן מובן שבצורה כזאת אין המלאי הקיים יכול לשמש כקרוס מספקת לחידוש. הבעיה העיקרית איפוא היא, מאין ליצור את ההון החוזר המוגדל הנדרש למימון רכישת חמרי הגלם, עד אשר תתקבל תמורתם מחיר גבוה יותר עבור המוצר המוגמר. יתר על כן, מחמירה הבעיה לאור אי הוצאות ביחס לעצם העובדה של יכולת להשיג את התמורה המוגדלת המתחייבת מהתייקרות החמרים בשיעור כל כך גבוה. וזאת משני טעמים:

א. כח הקניה של מוצרינו, אשר אינם מדרגת חיוניות ראשונית במעלה ייפגם ללא ספק וכל התייקרות נוספת מחלישה סיכויי הביקוש לגבי מוצרים מסוג זה.

אל תסתפק באוזני המן,

תכין תחפושת והירת אומן!

תנועת העדר:		ב-1.10.50	בולדור	בקבו	יצאו	ב-30.9.61	ממוצע
פרות	76	-	21	39	99	88	
מבכירות	27	-	15	3	25	25	
עגלות כל הגילים	56	62	-	28	63	65	
עגלים	46	55	-	45	56	56	
ס"ה	205	117	36	115	243	234	

בעדר היתה תנועה גדולה בשנה זו. ראשית הפרות שנפגעו מפה וטלפיים יצאו אך לעומתן קנינו פרות ומבכירות באותו מספר. בתהליך זה של מכירה וקניה התחלנו עוד בשנה שעברה, כי אלמלא זאת עלולים היינו לעמוד ביבנים ריקים למחצה, לא מנוצלים והיינו גוררים את הענף להפסדים כבדים.

הודות לכך שעשינו לנו כלל למכור פרות רק לאחר ההמלטה, יכולנו לפחות על-ידי העגלות הנולדות לשמור על הנכס התורשתי של העדר. קן זה היה זכון גם מסיבה זאת כי פגיעת הפה והטלפיים בעיקרה בלב. הפרות המליטו כמעט ללא יוצא מהכלל בסדר אולם אחר המלטה או שלא נתנו חלב או שירדו מחלבן תוך חודש חודשיים.

סיבות היציאה:		פה וטלפיים	עקרות	סלקציה	מות	לגידול	סך-הכל
פרות	28	8	-	1	2	39	
מבכירות	-	-	-	1	2	3	
עגלות	-	-	9	1	18	28	
ס"ה	28	8	9	3	22	70	

היציאה היתה גדולה כשהסיבה הראשית היא פגיעת הפה והטלפיים אצל הפרות. שתי הפרות אשר נמכרו לגידול היו משובחות אך לא מתאימות למכון חליבה. גדולה היתה היציאה גם אצל העגלות ש-9 מהן הוצאו ספק מתוך סלקציה, ספק מתוך עקרות או אולי גם זאת היתה תוצאה של המחלה. יתר 18 העגלות שנמכרו לגידול יחד עם שתי המבכירות חלקן שימשו לביסוס עדרים מתחילים ובחלקן היו בנות של פרות קבירות שעדיין לא ידענו את טיבן.

המצב הבריאותי:

בדרך כלל היה משביע רצון. לא היו מקרים של מחלות קשות. בסך הכל מתו שלושה ראש: פרה מקדחת, מבכירה מגוף זר ועגלה רכה משילשול.

בעבר סבלנו רבות משלשולים אצל הולדות הצעירים והיו גם מקרי תמותה אחרים כל שנה. השנה התגברנו על תקלה זו הודות לכך שנוסף לכלוב המיוחד שנמצא בו כל ולד ב-20 הימים הראשונים לחייו ותשומת הלב שאנו מקדישים לכל ולד, הנהגנו הגמאה מודית בחלב אם בזמן החליבה כל זמן היות העגל או העגלה בכלוב. סידור זה מאיט אמנם במקצת את החליבה במיוחד כאשר יש להגמיע 10-12 ולדות משך החליבה, אך התוצאות מצדיקות את המאמץ. העגלה היחידה שמתה היתה של מבכירה ונולדה בהיותה חלשה מאוד והיה ממש פלא שחיה עד היום השמיני לחייה.

מצב ההתעברות השביע רצון הן אצל הפרות שלנו שנפגעו בפה וטלפיים - והן אצל הקבירות ומספר היוצאות בגלל עקרות לא היה גדול.

תנובת החלב:

בתנובה הממוצעת היתה עליה רצינית למרות גידול העדר והגענו ל-6706 ק"ג חלב בממוצע לפרה. למעשה כל פרה מבוגרת הניעה בתנובתה לקרבת 7000 ק"ג ו-30 מהן אך עברו על תנובה זו. יש לציין במיוחד את מלכת העדר הפרה "אדוקה" בת פלד ואורנה 165 שהניסה ב-361 ימי חליבה 11,421 ק"ג חלב וזאת בהמלטה השנייה. תנובת המבכירות היתה גם כן טובה והמצטיינת שבהם היא ראשונה 2 בת קישון ורוני 109 שהניבה 8293 ק"ג חלב ב-349 ימי חליבה.

ההזנה:

בשנת תשכ"א צעדנו צעד גדול קדימה לקראת שיפור ההזנה. ראשית הצלחנו להבטיח לעדר חציר אספסת שחסרנו אותו בשנים עברו. התברר לנו עד מהרה שזהו החציר הנותן את יחידת המזון הזולה והטובה ביותר מכל יתר החצירים. כיום אנו מאביסים חציר אספסת משך כל השנה, רק בכמות משתנה. באביב שבו הירק רב אנו מסתפקים ב-1/2 י"מ ואילו בחורף הגשום מגיעים ל-2-2 1/2 י"מ.

אשר ליתר המזון הגס, באזורנו יש שתי עונות: עונת השפע באביב ובקיץ ועונת הרזון בסוף הסתיו ובחורף. באביב יש לנו ירק בשפע משדות התלתן והאספסת - שהירק בו רב ובעל אחוז גבוה במים, כך שמכוון הייבוש אינו לוקחו-. בחודש אפריל מצטרף אל הירק הטוב הסלק וכך יש לנו כל האביב וראשית הקיץ מזון מצויץ ויכולים להגיע לתזונות הגבוהות של השנה. בסוף יוני התלתן או האספסת מוחלפים ע"י הירק הקצור המרעה - פספולום ורודוס -. בסוף יולי עם גמר הסלק אצו מגדילים את מנת ירק המרעה עד 30 ק"ג (4 י"מ) לראש מבוגר.

בתחילת נובמבר כאשר נגמר המרעה נגמרה עונת השפע ומתחילה עונת הרזון. אמנם בשנת בצורת - כשנת תשכ"א - כאשר אפשר לעלות על שדה האספסת או התלתן יש אפשרות להבטיח מנה ירוקה איזה שהיא, אך בשנה גשומה כאשר קשה לעלות על השדות בשארם התחמיץ, קליפות הדר ועודף הירקות נוסף למנה הקבועה והמוגדלת של החציר.

משך כל השנה הקפדנו להגיש כל ירק במצב טוב, צעיר ועדין כך שהפרות אכלו ברצון את המנה המגיעה להן אחר תזונת חלבן הגבוהה (40 ק"ג ויותר). הזנה זאת אפשרה להגיע לתזונה ממוצעת גבוהה, כי האופיני לכל הפרות שלנו שאומנם הן לא מגיעות לשיאים יומיים יוצאים מהכלל (אדוקה 44.5 ק"ג) אך הואיל והן מתמידות בתזונתן הרי סיכום התזונה התקופתית היא נכבדה.

המזון לסוגיו השונים:		טונות	י"מ	%-ב
מספוא ירוק (עשבי מרעה, אספסת ושונות)				
סלק מספוא				
ת ח מ י ץ				
קליפות הדר				
עודף ירקות				
ש ח ת (אספסת ומרעה)				
סך הכל		2170	282.500	43.70
מזון מרוכז		383	363.850	56.30
סך הכל כללי			646.350	100.00

העבודה:

ההתקדמות הגדולה ביותר של השנה היא בשטח העבודה ופריזונה. אמנם מכוון החליבה הופעל כבר לפני שנה אך בגלל המחלה והקטנת העדר בעקבותיה לא אפשרו להגיע לסיכום המקורה. למעשה השקענו בשנת תש"ד 1750 י"ע בכמה עשרות פחות מאשר שנה לפני כן.

אולם השנה כאשר העדר גדל, המכוון, המבנים וארגון העבודה המתוקן נתנו את הפרי המקורה ולמעשה השקענו השנה ב-500 י"ע פחות מאשר לפני שנה למרות גידול העדר.

הושקעו השנה בענף הרפת	סך הכל	1206 י"ע
מזה לטיפול בעגלים ועגלות (מעל 0.6 לפרה)	"	279 "
ס"ה 93 ראש 3		
נשאר לחובת 88 פרות ו-53 עגלות (0.6 לפרה)	"	927 "
ימי עבודה לפרה ו-0.6 עגלה		10.5 י"ע
" " לכל 1000 ק"ג חלב		1.6 "
תזונת חלב לכל יום עבודה		625 ק"ג

לסיכום זה הגענו בעזרת 4 גורמים:

1. צוות עובדים קבוע ומנוסה (3 חברים ו-2 זמניים) שעבדו כל השנה.
2. מכוון חליבה "שרת" דג" בו החליבה מהירה.

3. סככות רפד עמוק לכל העדר.

4. ארגון עבודה מעולה בכל עבודות חרפת.

לעתיד:

יחד עם פתיבת שורות אלה הולכת ונצמרת סככה נוספת של רפד עמוק ל-64 פרות ומבכירות. מספר החולבות הגיע 112 ומספר המבכירות לא פחת לעומת ראשית השנה. יש לנו כל הנתונים להגדלה נוספת של העדר - עובדים, מכון חליבה, ממנים - ואנו תקווה שהתכנון הארצי יאפשר לנו זאת. ההשקעה הגדולה שהשקענו במבנים המשוכללים בנתנת את פריה ועם הגדלה נוספת אנו יכולים להגדיל את רנטביליות הענף למרות המחירים הירודים של החלב והבשר.

מאיר שלמון.

ה ת ח ד ש נ ר !

הנה ניצב בחדר האוכל הפסנתר החדש! עם רכישת נכס תרבותי כה חשוב וכה יקר (6 לירות הקילו), מודיעה ועדת התרבות:

א. בקרוב יותקנו על הפסנתר קולבנים כדי שהחברים יוכלו לתלות את מעיליהם על הפסנתר ולא יצטרכו להניח אותם סתם.

ב. בקרוב נחלק מפתחות לפסנתר לכל ילדי הגן.

ג. מלכודת עכברים תוכנס לפסנתר, להקדים רפואה למכה.

ד. חברים, שוחרי סרטים מוזיקליים, יוכלו לשבת על הפסנתר בשעת הסרט.

אכן, נכס רב שימוש!

מנצח תזמורת

בימים אלה נגמר הסיבוב השני של האבקותנו עם שלטונות מס ההכנסה לגבי השנים 1956, 1957. הסיבוב השלישי יתנהל הערכאות בעוד שנה וחצי בערך. כדאי בשלב זה למסור לקבוץ במילים ספורות על מצב הענינים ועל הסעיפים, אשר עדיין שנויים במחלוקת. בודאי זכור לחברים, כי במשך קרוב לשנה - בהפסקות קטנות - התנהלה אצלנו הבקורת של ספרים מאותן שתי השנים. המבקר הצעיר המזוקן הפך אצלנו לדמות ידועה. תוצאות הבקורת נדונו בדיונים ארוכים עם המפקח גרסל בנתניה.

הגשנו דו"ח מותאם לצרכי מס הכנסה לשנים אלה כדלקמן: בשנת 1956 הגיע סכום המס ל-31000 ל"י, בשנת 1957 ל-78000 ל"י. סכומים אלה כוללים תוספת מוניציפאלית ויהב מגן, מס מיוחד באותן השנים. אחרי שנה של בקורת קפדנית הוצאו שתי השומות אשר דרשו מאתנו עוד - 160000 ל"י נוסף לשני הסכומים הנ"ל. ערערנו על השומות ואחרי דיונים מיגיעים הופחתו השומות ל-36000 ל"י בשנת 1956 ול-113000 ל"י בשנת 1957. ברוב הסעיפים הגענו לידי פשרה, אולם נשארו שני סעיפים שנויים במחלוקת, עליהם אנו מגישים ערעור לבית המשפט המחוזי. בשנת 1956 הוצאנו לתיקון כביש הגישה - 14000 ל"י באמצעות המועצה האזורית. בסכום הזה לא

x x x

לפני ימים מעטים התקיימה ישיבת המטפלות עם מחסנאית הבגדים. רהל מסרה לחברות על עבודתה ועל הכוון בו היא משקיעה מאמצים וכספים והחברות מצדן הביעו את משאלותיהן.

בין היתר הועלתה שאלה של בגדי יום-טוב ובגדי נסיעה. החברות ציינו והדגישו כי יש לשמור בשטח זה על עקרון הקומונה ללא כל ויתור. ידוע לנו לצערנו כי ישנם קיבוצים בהם העקרון בשטח זה נפגם. ההורים שומרים בחדרם בגדים נאים לילדיהם, מתנות שונות בלבוש שהילד מקבל אינן מגיעות למחסן הילדים.

לשמחתנו, אצלנו כמעט ואין זכר לדבר ובישיבה הודגש כי על המחסנאית והמטפלות לדאוג לכך כי הילד יהיה לבוש אך ורק בגדים שבאו לו מהמחסן. לצורך נסיעות, ימי הולדת ושאר הזדמנויות מיוחדות, יענה המחסן תמיד והמחסנאית דואגת למלאי בגדים מתאימים לצורך זה. החלטה זו אנו מפרסמים על מנת לחזור ולהזכיר ועל מנת שהיא תדריך אותנו ולא ישתרטו אצלנו מנהגים לא רצויים.

בברכה,

ועדת החינוך.

במקו, 21 בפברואר 1962

מתוך מכתבו של רפי

... לצערנו גמרנו כבר את החדשים הטובים והנעימים של החורף ובימים אלה שוב נכנסנו לתקופת החום הגדול. אך אני סבור שהפעם זה יהיה קל יותר. קודם כל הבריא לכסי כבר וזה למעשה העיקר. שנית, נמצאים אנו עכשיו, בנגוד לשנה הקודמת, בביתנו המזלנו הוא בנוי באמת מצוין והוא הרבה יותר קריר מאשר המלון.

מאד הצטערנו על שמשה לא הצליח להגיע אלינו. תארי לך בודאי באיזו שמחה היינו מקבלים אותו. אנחנו אמנם די מפרנקים ומקבלים המון מכתבים מהבית, אך פגישת אישית היא בכל זאת אחרת. גם הילדים מקבלים די הרבה מכתבים וטוב מאד שהם שומרים יפה על הקשר עם הקבוצה שלהם. הם מתקדמים, דרך אגב, יפה בלימודים. לכסי הגיע אפילו למקום הראשון בכיתה. לדני כמובן הרבה יותר קשה, אך גם הוא קיבל כבר את ציוניו הראשונים והם די טובים, בכל אותם השטחים בהם אפשר להסתדר עם ידיעותיו בשפה.

שלך,

רפי.

קצת מיתנתה במדבר

(ל-20 שנות שחרורו של מוקו ממאוריציוס).

בימים אלה דמלאו 20 שנות שחרורם של ניצולי מאוריציוס. הפרשה שהיא אולי העגומה ביותר בתולדות העליה לארץ, לא נכתב עליה - דבר ולא הוזכרה כמעט בשום מסום. כותב שורות אלה שהה במאורי-ציוס כשנה ורבע ועבר את כל המאורעות והשלטולים שהיו מנת חל-סם של עולי מאוריציוס. רוב המגורשים בילו באי זה 4 שנים ו-שמונה חדשים. וכאן רוצה הכותב להביא פרשה אחת מבין רבות ש-ארעו אתו...

כאשר עבר מישהו על הדנובה באותה שנת ה-40, ראה שלוש אניות עוברות בשיירה כאשר עליהן עומדים אנשים רבים צפופים, רבים יותר וצפופים יותר משיכלה האניה להכיל. אני הייתי ראש בין הראשים באניות אלה וכאן מתחיל בעצם סיפורי:

הגענו לרומניה, לבמל טולצ'ה והועברנו לשלש אניות. על כל אניה היו כ-350 עולים. אני הייתי על האניה אטלנטיק. (פרשה זו כוללת גם את פרשת פטריה). אנו הפלגנו תחת דגל פנמה. כל אניה נסעה לחוד וכך התפרצנו. הסדרים על אטלנטיק היו גרוועים ביותר: מים לא היו, מיטות בארבע קומות, שירותים לא היו גם כן. בלי תקלה עברנו את הים השחור והגענו לים האגאי. צוות הימים ורב-החובל היו יוונים וכאן בים האגאי הם פחדו להתגלות על ידי הגרמנים ואמנם ראינו כמעט מעל לראשינו אווירונים גרמניים אשר בישרו את הפלישה. בים זה נקלענו לתוך סערה עזה, נפרצו פרצים באניה. הוצרכתי, כאדם צעיר וחזק, לעזור במלאכת השאיבה וכך עבדתי 36 שעות ללא הפסקה. ואמנם נצלנו והגענו לכריתה, האי הגדול ביותר אשר באיים האגאיים. כאן אזל הפחם כליל. פשטה בינינו מגפה והיא המשיכה להתפשט יותר ויותר והפילה גם קורבנות בעזרת קהילות יהודיות של הסביבה השגנו פחם, אך שוב חזרו ונראו האוירונים הגרמניים. הצוות היווני של האניה פחד לצאת לדרך. לאחר שלבסוף יצאנו התברר אחרי זמן קצר כי שוב אזל הפחם. הדבר לא צתקבל על דעתנו ואחרי הקירה קצרה גילינו כי רב-החובל זרק את הפחם. בעזרת אקדח אחד ויחיד הצלחנו להשתלט על האניה ולאסור את צוות הנווטים היווני בחדר סגור.

החילונו להסיק עם המיטות ועם כל דברי העץ אשר באניה.

התקרבו באיטיות לעבר קפריסין. ואמנם כעבור זמן מועט עצרה אותנו אניה בריטית על גבול שדה המוקשים הימי של קפריסין. את הדרך לקפריסין עשינו במשך חמישה ימים, דרך שהיה עלינו לעשותה במשך 18 שעות בלבד.

בקפריסין אמרו לנו אנגלים כי פחם נקבל רק אם נשלם. האנשים הורידו טבעות, שעונים וכל דבר יקר שהיה להם. כך קבלנו פחם. האנגלים לא הפריעו לנו להגיע לחיפה, שם עתידים היינו להתפס.

אור ליום 25 לנובמבר 1940 הגענו לבמל חיפה. לאחר משא ומתן ממושך אשר לא הצליח הועברנו לפטריה אשר עמדה מוכנה לגירוש למאוריציוס. אני בדרך מקרה לא עברתי לפטריה ובזה הייתי בר מזל. יום לאחר מכן ראינו את האניה עפה באויר.

תחת שמירה מעולה הועברנו למחנה על יבשה. לקחו מאתנו את הכל, מפנסים ועד חליפות. תחילה חשבנו כי האיר לנו המזל ונשאר בארץ. אך במהרה הוברר לנו כי לא כן הדבר. הועברנו לעתלית ולאחר מכן הודיעו לנו כי - עלינו לארוז את צוטר חפצינו. התמרדנו, פשטנו את בגדינו ולא הסכמנו לעלות. אילצו אותנו במכות איומות ולא הועילה ההתנגדות. העלונו על אניה שהיתה הולנדית. אמנם היחס על האניה היה מצוין. בעד עבודה קבלנו אוכל, מים, ואפילו בגדים. אחרי שלושה שבועות של הפלגה ראינו אי מוריק בים. זה היה מאוריציוס אליו היו פני האניה מועדות. שמחנו, כי התבאים על הים התישו את כוחותינו. למרות היחס הטוב על האניה רצינו כבר לדרוך על קרקע יציבה.

במאוריציוס נכנסנו למחנה אסירים ממש. התנאים היו קשים ושוב פשטה מגפה בתוכנו. הפעם היו כ-65 איש קורבנות המגפה. אך עם הזמן החילונו לסדר לעצמנו חיים תקינים ככל האפשר. הוקמו גם מפעלי תרבות וספורט. לאחר שמן הותרו במחנה גם חיי משפחה וילדים ראשונים נולדו לגולי מאוריציוס. הוקמו גם בתי מלאכה מהם בלמדו מקצועות שונים. אני שהייתי באי זה שנה ורבע. לאחר מכן התגייסתי לצבא הצ'כי. חפרי המשיכו בחייהם על מאוריציוס במשך 4 שנים ומעלה...

ע'ע ע'ע עלית גולי מאוריציוס תרמה להתישבות העובדת שני גרעינים, האחד בבאות מרדכי והשני בכפר רופין. כמו כן מצויים חברים בודדים בקיבוצים שונים, בכפר מכבי, רמת יוחנן ואנוכי בהעוגן.

פרשת מאוריציוס ראויה שתכתב בהרחבת-יתר בספרי הזכרון למיניהם המספרים את קורות התקופה הסוערת של ההעפלה.

מסור.

ע ר ד ע ל ה ש מ י ר ר ה

אחרי הדיון בשיחת הקיבוץ על הורדת שומר לילה אחד גילו לפני חברים רבים חרדה לגורל השמירה. לצערי לא הובנה ההצעה. לא היתה כל כוונה להחליש את השמירה על הילדים ולא היה בדעתנו להשאיר את השומרת גם במשך כמה שעות לבדה, אחראית על כל בתי הילדים. מדובר היה רק על כך כי השומרים יתחלפו ביניהם על מנת, שהשומר היחידי במשק לא יאלץ לבלות את כל הלילה לבדו.

ההצעה לא נתקבלה בשיחה, למרות הקשיים הרבים בסידור העבודה, ולמרות הקשיים הרבים בסדור העבודה ולמרות העובדה כי ישנם כעת בשמירה רק חברים ולפי דעתי, עם קצת רצון טוב היו יכולים להסתדר.

השמירה בכלל היא דבר אשר ביצעו התקין תלוי רק במצפונם של החברים השומרים, במקרה זה לא יכול יותר לעזור תקנון או החלטות. השומרים הם האבות והאמהות של הילדים ועל אלה להתייחס באותה החרדה לכלל הילדים. כפי שהם מתייחסים לילדיהם הם, ואז הכל יהיה בסדר. אזי לא ישבו יחדיו לארוחת לילה, יסגרו ויפתחו תריסים וחלונות בהתאם למזג האוויר ויהיו קשובים לכל הנעשה בבתי הילדים וגם לא ילכו בבוקר לישון מבלי שיהיו בטוחים כי הכל נשאר בסדר.

הוחלט על לינת לילה בזמן סערה. בכל בית ילדים ישנה מיטה וישנה רשימה. האם הדבר מתבצע לפי ההחלטה? הן במקרים כאלה לא יעזור שום מכשיר והשומרים לא יוכלו להרגיע את כל הילדים המתעוררים לקול הרעמים ומפחדים מפניהם.

התחלנו להכניס לבתי ילדים נורות קטנות עם סידור אוטומטי למקרה של קצר. לקראת החורף הבא נסדר זאת בכל בתי הילדים. קיימים אצלנו כל התנאים לשמירה נאותה וכעת רק נדרשים החברים - השומרים להתמסרות ונאמנות.

אסתר כהן